

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 46) findes i tidenden sp. 1057, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 175).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, henholdsvis tekst, og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ove Hansen: Jeg har kun nogle få bemærkninger at gøre om de to lovforslag, vi her har til behandling.

Lovforslaget om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen går jo ud på, at erhvervsskatten endeligt ophæves. Vi er under udvalgsarbejdet fra alle sider blevet enige om at tiltræde lovforslaget, som det foreligger.

Jeg vil gerne oplyse, at vi har fået henvendelser fra de kommunale organisationer, fra Købstadforeningen og fra overborgmesteren i København, som har givet udtryk for lidt beklagelse over, at erhvervsskattens ophævelse nu bliver endelig, hvorimod de bymæssige kommuner og sognerådsforeningerne meget gerner, at erhvervsskatten ophæves. Jeg er klar over, at de nævnte organisationer repræsenterer henholdsvis centralkommuner og de kommuner, der skal betale erhvervsskat, og at de derfor har forskellig opfattelse.

Vi mener imidlertid i udvalget, at det er rigtigt at følge ministerens lovforslag. Der er efterhånden kun få erhvervsskatteydere her i landet, jeg tror omkring 3.000, og det er jo i dag en forudsætning for at skulle kunne svare erhvervsskat, at man i erhvervskommunen har tjent mindst 12.500 kr. og i opholdskommunen har en skattepligtig indkomst på mindst 25.000 kr. Der er altså kun få tilbage, der svarer erhvervsskat, og derfor vil jeg gerne anbefale, at vi vedtager ministerens lovforslag om ændringerne i loven vedrørende personlig skat til kommunen.

Hvad angår lovforslaget om den midlertidige afløsning, man har for erhvervsskat-

tens vedkommende i 9 byområder i Københavnseggen og andre egne i vort land, kan vi fra mit partis side tiltræde, at vi følger lovforslaget, som går ud på, at den midlertidige afløsningsordning, vi har, forlænges uændret 1 år; det samme gælder den særlige udligningsordning, der findes mellem Københavns, Frederiksberg og Gentofte kommuner. Vi havde naturligvis gerne set, at det ikke længere havde været nødvendigt med en forlængelse, men det skal erkendes, at problemerne her er så store, at det er vanskeligt at finde en endelig løsning. Vi håber imidlertid nu, at det er sidste gang, vi foretager denne forlængelse, og vi håber, at hovedstadskommunernes samråd, som jo også arbejder med tilsvarende problemer, eventuelt kan være os behjælpelige.

Med disse få ord vil jeg anbefale begge lovforslagene til vedtagelse.

Jens Chr. Christensen: Som det fremgår af betænkningen, kan vi fra venstre helt og holdent være med til at gennemføre lovforslaget om ændringer af lov vedrørende personlig skat til kommunen, der drejer sig om den egentlige erhvervsskats bortfald. Erhvervsskattens afskaffelse er et spørgsmål, som vi i adskillige år har sat ind på at få løst, og det sker altså nu.

Men erhvervsskatteafløsningen er et helt andet spørgsmål, som vi også har arbejdet med adskillige gange i de udvalg, som har været nedsat i de 5 år, vi har haft denne lovgivning. Allerede da vi havde den egentlig gennemgribende ændring af kommuneskatteloven, stillede vi fra venstres side forslag om, at man spurgte den daværende indenrigsminister hr. Søren Olesen, om ikke det ville være rigtigt at få undersøgt, hvorledes de økonomiske forhold kommunerne imellem var. Vi skulle ikke alene undersøge den gældende beskatningsprocent, men også, hvordan det lå med den gældende ejendomskattepromille både for jord og for bygninger. Det blev afvist dengang, og det glæder mig, at det nu er kommet så vidt, at den nuværende højtærede indenrigsminister finder, at vor henstilling er berettiget, og i udvalget er gået ind for, at det nu er på tide, at vi tager alle disse forhold op til undersøgelse.

Der er imidlertid nu gået 5 år, siden vi stil-

[Jens Chr. Christensen.]

lede dette forslag fra venstres side, og vi mener, at regeringen har haft god tid til at få forholdene undersøgt, god tid til at komme med et lovforslag, sådan at vi kunne være fri for, at kommuner med betydelig højere skatteprocent end den, der gælder for andre kommuner, yder erhvervsskattetilsvaret.

Vi mener, det er uretfærdigt at videreføre en lovgivning af denne art. Derfor vil vi ikke have medansvar for en sådan lovgivning og vil undlade at stemme, når lovforslaget kommer til tredje behandling.

Asger Jensen: Selv om de oplysninger, der ledsagede lovforslaget om erhvervsskattens ophævelse, ikke var helt nøjagtige — der var nogle centralkommuner, der ville komme til at lide et større tab, end det var oplyst — så forekommer det dog rimeligt at afskaffe denne administration, og derfor kan vi stemme for lovforslaget om erhvervsskattens ophævelse.

Derimod har vi aldrig stemt for den anden lov, den om det tilsvarende, visse kommuner giver til nogle centralkommuner. Den første gang, det blev gennemført, var, da man gennemførte en betydelig skat på boliger; det var en hel skatteomlægning, som vi ikke var tilhængere af. Dengang lovede man, at nu skulle der kun gå 3 år, så skulle vi få en endelig løsning. Denne lov blev for 2 år siden forlænget, og nu foreslås den forlænget igen. Vi synes ikke, at dette er rimeligt. Allerede ved første behandling gav jeg nogle eksempler på, hvordan en række kommuner ikke mindst her i Københavns forstæder måtte betale til hovedstaden, selv om deres beskatningsprocent var højere end hovedstadens. Efter at der er gået så lang tid, trænger dette i hvert fald til en regulering, og den har man ikke forsøgt, men man har også lovet os, at der skulle komme et helt nyt forslag på dette område, og det har vi altså ikke set noget til. Jeg ved ikke, om vi kan regne med, at man i løbet af et år vil komme med dette forslag, men det afventer vi. Den gældende lovgivning og forslaget om dens forlængelse vil vi ikke have noget med at gøre; den ordning har vi aldrig stemt for. Vi har aldrig ment, den var rigtig, og den er blevet mere urigtig, som tiden er gået.

Axel Sørensen: Det radikale venstre kan tiltræde lovforslaget om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen, fordi man nu herved giver afkald på den sidste rest af erhvervsskatten bortset fra afløsningsområderne. Vi har set sådan på det, at administrationen ved at få disse penge ind har været for kostbar, og derfor kan vi give vor tilslutning til fremme af lovforslaget om ændring af loven om erhvervsskattens ophævelse.

Vedrørende forslag til lov om erhvervsskattens afløsning, om udligningstilsvaret, da har den højtærede indenrigsminister jo foranlediget nedsat et rådgivende samordningsorgan, som skal prøve på i de københavnske områder at finde frem til en løsning, som kan blive tidssvarende, og på baggrund heraf er det, at den højtærede indenrigsminister kommer med forslag om endnu et års frist til at finde frem til et sådant resultat. Det vil jo nok være nyttigt, at et sådant samordningsorgan undersøger fordelingen af udgifter og byrder, som disse kommuner har i forholdet til Københavns amt og i det indbyrdes forhold til København på den anden side.

Jeg vil håbe, at den højtærede indenrigsminister, som jo er en praktisk mand, må få held til at fremme et lovforslag, sådan at vi kan blive fri for hvert andet år at skulle forlænge loven vedrørende det udligningsforhold, vi fik gennemført i sin tid, og som ikke var en endelig ordning. Det er ønskeligt, at man i det kommende år må finde frem hertil, men vi kan anbefale, at man gennemfører en forlængelse af loven endnu et år.

Herluf Rasmussen: Som det fremgår af betænkningen, kan socialistisk folkeparti gå med til disse to lovforslag. Vi har dog taget et vist forbehold vedrørende lovforslaget om erhvervsskattens afløsning, idet vi har påpeget nødvendigheden af, at hele dette spørgsmål tages op til fornyet overvejelse, specielt hvad angår byrdefordelingen. Efter min opfattelse er der noget urimeligt i, at man i flere omegnskommuner skal betale et tilsvarende til f.eks. København, og det så viser sig, at København har en lavere udskrivningsprocent end den omegnskommune, der betaler til København.

Jeg ved ikke, hvor meget bund der er i det ærede medlem hr. Ove Hansens lyse-

[Herluf Rasmussen.]

grønne forhåbninger om, at det er sidste gang, vi behandler spørgsmålet om forlængelse af denne lov, men jeg vil gerne tilslutte mig disse forhåbninger. Måske var der anledning til for den højtærede indenrigsminister ved denne lejlighed at sige lidt om, hvorvidt der virkelig er bund i disse forhåbninger om, at vi får dette spørgsmål løst.

Mose Hansen: Ved første behandling gav jeg på mit partis vegne tilslutning til det lovforslag, der er fremsat af den højtærede indenrigsminister om ophævelse af erhvervsskatten i kommunerne. Da vi anser en ophævelse for påkrævet under de ændrede erhvervsforhold, vil vi stemme for dette lovforslag,

Da loven om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner var til anden behandling i folketingsåret 1961-62, motiverede jeg dengang, hvorfor mit parti undlod at stemme for lovforslaget. Vi er stadig væk af den opfattelse, at tiden og udviklingen er løbet fra de i 1959 vedtagne afløsningsordninger mellem de 9 købstæder samt udlignings-tilsvaret fra Gentofte og Frederiksberg kommuner til Københavns kommune. Omegnskommunerne er ikke mere skattely, idet amtets stigende udskrivningsbehov nu for en del dækkes af omegnskommunerne. Der-til kommer, at mange amter har nået maksimumspromillen på 14, og derefter vil alle yderligere udgifter i amtskommunerne blive betalt fuldt ud af omegnskommunerne, samtidig med at disse kommuner får stigende udgifter grundet på den stærke tilgang af nye beboere og industrivirksomheder, der ikke kan finde plads inde i centralkommunen. Mange af centralkommunens skatteydere har derfor nu deres arbejde i omegnskommunerne, samtidig med at centralkommunens erhvervsvirksomheder henter deres arbejdskraft langt uden for omegnskommunernes område.

Disse nævnte forhold sammen med mange andre forhold, som må undersøges, medvirker til, at vi ikke anser den foreslåede forlængelse af loven for tilfredsstillende, og vi vil derfor undlade at stemme for lovforslaget, når det kommer til afstemning ved tredje behandling.

Indenrigsministeren (Lars P. Jensen):

Jeg kan vel sige det på den måde, at jeg kan takke samtlige ordførere for tilslutningen til lovforslaget om afskaffelse af den egentlige erhvervsskat, hvorimod der næppe er grund til at takke slet så meget for tilslutningen til lovforslaget om afløsning af tilsvaret fra de ni købstæder og deres omegnskommuner samt udligningen mellem de storkøbenhavnske kommuner.

Jeg skal ikke gøre så farlig mange bemærkninger dertil, men jeg kan ikke helt acceptere det argument, der bruges, idet man siger: når en kommune har en mindre beskatningsprocent end den kommune, der betaler tilsvaret til den, så er det urigtigt, så er det forkert, så er det uretfærdigt. Sådanne argumenter kan jeg ikke acceptere, for der kan være lige så mange årsager til, at vedkommende kommune har en lavere beskatningsprocent; det kan skyldes mange forskellige ting, så man kan ikke umiddelbart sammenligne. Men alt dette får vi jo lejlighed til at tage stilling til, når vi om et år på ny skal behandle loven.

Der er herfra givet udtryk for håb om, at det er sidste gang loven foreslås forlænget. Jeg deler nok ønsket, men jeg tror ikke helt på, at det bliver sidste gang. Det er også blevet sagt til mig, at jeg måske kunne befordre, at det blev sidste gang, vi fik udligningsloven til behandling. Jeg tror, det var det ærede medlem hr. Axel Sørensen, der sagde, at jeg var en praktisk mand. Nu har jeg i praksis, det vil jeg gerne sige til det ærede medlem, ikke noget med det at gøre, for der er her tale om en ordning mellem hovedstadskommunerne og omegnskommunerne, som i øjeblikket behandles i hovedstadskommunernes samråd, og det er dette råd, der i øjeblikket diskuterer 2 skitser, der er forelagt, den ene fra såkaldt borgerlig side og den anden fra anden side. Det er foreløbig disse kommuner, der selv bestemmer, om de kan finde ud af det, og først når de opgiver ævred — hvad jeg ikke ved noget om — kommer jeg vel ind i billedet. Jeg har været enig med disse kommuner om, at vi skulle forsøge med en forlængelse på et år og se, om vi kunne klare det, men der var ikke enighed mellem hovedstadskom-

[Indenrigsministeren.]

munernes folk om, at det kunne nås på et år, og jeg tvivler på det. Men jeg takker for de tilsagn, der er givet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring i lov vedrørende personlig skat til kommunen. (Om erhvervsskattens ophævelse).

Lovforslagets § 1-3 og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændringer i lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at dette lovforslag ligeledes går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Uden for dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede socialminister for at han kan fremsætte de for hans vedkommende anmeldte lovforslag.

Socialministeren (Bundvad): Jeg har her ved den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om invalide og folkepension. (Om folkepension uden indtægtsregulering og om pensionstillæg m. v.) og forslag til lov om ændring i lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Om pensionstillæg m. v.).

Lovforslaget om ændringer i invalide og folkepensionsloven går ud på at gennemføre den almindelige fulde folkepension,

som uden hensyn til modtagernes øvrige indtægter skal komme alle til gode, der er fyldt 67 år. I sammenhæng hermed foreslås der indført et nyt indtægtsreguleret tillæg, pensionstillægget, som skal komme pensionister, der ikke har indtægter eller kun har små indtægter ved siden af pensionen, til gode samt forbedringer af andre tillæg.

Lovgivningen om ydelse til samfundets gamle har altid søgt fastholdt det princip, at ydelserne fra det offentlige skulle være tilstrækkelige til sikring af fuld forsørgelse. Fra den første skønsmæssigt fastsatte aldersunderstøttelse i slutningen af forrige århundrede over aldersrenten til den nuværende indtægtsbestemte folkepension er der sket en væsentlig forøgelse af ydelsernes realværdi, en stigning, der afspejler den almindelige velstandsstigning og den skiftende opfattelse af, hvad der er tilstrækkelig forsørgelse.

Et andet vigtigt træk i udviklingen er den gradvise frigørelse fra forsørgelsesprincippet, idet den fulde ydelse har kunnet oppebæres ved siden af en stadig større indkomst. Afgørende herfor har været ønsket om at indrette reglerne således, at de opmuntrer til opsparing i de aktive år. Endvidere har man ønsket at skabe muligheder for at supplere ydelsen med arbejdsindtægt. Navnlig under de senere års høje beskæftigelsesniveau er det af største betydning, at reglerne om folkepension ikke hæmmer den enkelte i hans ønske om fortsat beskæftigelse ud over pensionsalderen, eventuelt blot i et mindre omfang svarende til hans kræfter og muligheder.

Da folkepensionen blev gennemført i 1956, blev denne udvikling ført et skridt videre, idet der dog dengang ikke helt var mulighed for at afskaffe fradragsreglerne; man måtte nøjes med at lempe dem yderligere, men indførte samtidig folkepensionens mindstebeløb, som ydes til personer over 67 år uden hensyn til modtagernes økonomiske forhold. Mindstebeløbet repræsenterer derfor den del af den almindelige folkepension, som man dengang mente at have råd til.

Nødvendigheden af at imødekomme hensynet til opsparing til alderdommen førte til, at man ved 2 love henholdsvis i marts 1960 og i februar 1962 indførte betydelige